

203196

I

Program

Partyi Socyaldemokratycznej

uchwalony na Zjeździe w Erfurcie 1891.

Rozwój ekonomiczny burżuazyjnego społeczeństwa prowadzi ze żywiołową koniecznością do upadku drobnej gospodarki, która się opiera na własności prywatnej robotnika na jego środki produkcji. Oddziela on robotnika od jego środków produkcji i czyni go nie posiadającym proletaryuszem, podczas gdy środki produkcji stają się monopolem małej względnie ilości kapitalistów i wielkich właścicieli ziemskich.

Wraz z tą monopolizacją środków produkcji odbywa się usuwanie rozdrobionych małych przedsiębiorstw przez wielkie przedsiębiorstwa, zamiana ręcznych narzędzi na maszynę, oraz kolosalny wzrost wydajności pracy ludzkiej. Ale wszystkie korzyści z tych zmian zagarniają kapitaliści i wielcy właściciele ziemscy. Dla proletaryatu i dla upadającego stanu średniego oznaczają one wzrost niepewności o jutro, nędzy, ucisku, zależności, poniżenia i wyzysku.

Coraz bardziej wzrasta liczba proletaryuszy, coraz bardziej wzrasta armia nie znajdujących pracy robotników, coraz ostrzejszym staje się przeciwieństwo między wyzyskiwaczami a wyzyskiwanymi, coraz zawziętsza

walka klasowa między burżuazją a proletaryatem, która dzieli społeczeństwo dzisiejsze na dwa wrogie obozy i stanowi wspólną cechę wszystkich krajów przemysłowych.

Przepaść między posiadającymi a proletaryuszami rozszerzają i pogłębiają jeszcze wynikające z samej istoty kapitalistycznej gospodarki kryzysy, które stają się coraz większemi a bardziej niszczącymi i ogólną niepewność jutra zamieniają na stan normalny społeczeństwa. Wykazują one w ten sposób, że społeczeństwo dzisiejsze nie jest w stanie opanować własnych sił wytwórczych, że własność prywatna na środki produkcji nie daje się pogodzić z ich odpowiedniem zastosowaniem i nieograniczonych rozwojem.

Prywatna własność środków produkcji, która przedtem służyła do tego, by zapewnić producentowi własność jego wytworów, stała się dzisiaj środkiem do wywłaszczenia rolników, rzemieślników i drobnych handlarzy, i ażeby tym, którzy nie pracują, kapitalistom i wielkim właścicielom ziemskim, zapewnić posiadanie produktów wytworzonych przez robotników.

Tylko przemiana kapitalistycznej własności środków produkcji — ziemi, kopalń, materiałów surowych, narzędzi, maszyn i środków komunikacji — na własność wspólną i przemiana produkcji towarowej na socjalistyczną produkcją, prowadzoną przez społeczeństwo dla społeczeństwa może sprawić, że wielki przemysł i ciągle wzrastająca wydajność społecznej pracy stanie się dla klasy dotychczas wyzyskiwanej źródłem najwyższego dobrobytu i wszechstronnego harmonijnego udoskonalenia, zamiast być przyczyną nędzy i ucisku.

Ta przemiana prywatnej własności na społeczną, oznacza wyzwolenie, nie tylko klasy robotniczej, ale całej ludzkości, cierpiącej wskutek dzisiejszego niesprawiedliwego podziału dóbr narodowych i co jest powodem rozbicia społeczeństwa na dwa wrogie sobie obozy, stanowiące garstkę posiadaczy i miliony wydziedzic-

czonych. Wyzwolenie klasy robotniczej i przemiana obecnego ustroju prywatnego na ustrój społeczny, może być tylko dziełem klasy robotniczej, ponieważ wszystkie inne klasy pomimo różnic swoich interesów, stoją na gruncie prywatnej własności i dążą do utrzymania podstaw dzisiejszego społeczeństwa jako do ich wspólnego celu.

Walka klasy robotniczej przeciw kapitalistycznemu wyzyskiwaniu, jest z konieczności walką polityczną. Klasa robotnicza nie może prowadzić walk ekonomicznych i rozwinąć swej ekonomicznej organizacyi bez praw politycznych. Nie może ona skutecznie przejścia środków produkcyi w posiadanie całego społeczeństwa, jeśli nie posiadzie władzy politycznej.

Uczynić tę walkę robotniczej klasy świadomą i jednolitą, wskazać jej konieczne cele — oto zadanie partyi socjalistycznej.

Interesy klasy robotniczej są jednakowemi we wszystkich krajach o kapitalistycznej produkcyi. Wraz z rozszerzeniem się światowej komunikacyi i produkowania dla światowego rynku zbytu, staje się położenie robotników każdego kraju coraz bardziej zależnem od położenia robotników w innych krajach. Wyzwolenie klasy robotniczej jest zatem dziełem dotyczącem równomiernie robotników wszystkich krajów kulturalnych. W tem przekonaniu partya socyaldemokratyczna czuje i oświadcza się solidarną z klasowo uświadomionemi robotnikami wszystkich krajów.

Partya socyaldemokratyczna nie walczy więc o nowe przywileje i prawa klasowe, ale o zniesienie panowania klasowego i samych klas, o równe prawa i obowiązki wszystkich, bez różnicy płci i pochodzenia. Wychodząc z tych zapatrywań, zwalcza ona nie tylko wyzyskiwanie i ucisk robotników, ale wszelki rodzaj wyzyskiwania i ucisku, bez względu na to, czy on się zwraca przeciw klasie, partyi, płci lub narodowi.

— 4 —

Na tych zasadach oparta, stawia partya socyal-demokratyczna następujące żądania:

1. Powszechne, równe, bezpośrednie prawo wyboru i głosowania z tajnem oddawaniem głosów wszystkich powyżej lat 20 liczących obywateli kraju, bez różnicy płci przy wszystkich wyborach i głosowaniach. Proporcjonalny system wyborczy, a nim tenże wejdzie w życie, nowy ustawą oznaczony podział okręgów wyborczych po każdym spisie ludności. Dwuletnie okresy prawodawcze. Dzień wyborów i głosowania, musi być dniem ogólnego świętowania. Opłacanie obranych przedstawicieli. Zniesienie wszelkiego ograniczenia praw, z wyjątkiem wypadku niepełnoletności.

2. Bezpośrednie ustawodawstwo, wykonane przez lud za pomocą prawa stawiania i odrzucania wniosków. Samorząd ludu w kraju, prowincyi i gminie. — Wybór władz przez lud i odpowiedzialność tychże. Coroczne przyzwolenie podatków.

3. Wychowanie w celu ogólnej obrony kraju i uzbrojenie ludu zamiast wojsk stałych. — Roztrzyganie o wojnie i pokoju przez przedstawicieli ludowych. Załatwienie międzynarodowych sporów na drodze sądów rozjemczych.

4. Zniesienie wszystkich ustaw, które scieśniają lub gwałcą swobodę przekonań i prawo zgromadzeń i stowarzyszeń.

5. Zniesienie wszystkich ustaw, które podporządkowują kobietę mężczyźnie w prawnych stosunkach publicznych i prywatnych

6. Ogłoszenie religii za rzecz prywatną. Zniesienie wszystkich wydatków ze środków publicznych na cele kościelne lub religijne. Gminy kościelne i religijne należy uważać jako prywatne zjednoczenia, które uporządkowują swoje sprawy zupełnie samodzielnie.

7. Świeckość szkoły. Udzielanie nauki we wszystkich szkołach w języku narodowym. Obowiązkowe

uczęszczanie do publicznych szkół ludowych. Bezpłatność nauki i środków naukowych oraz opieki w publicznych szkołach ludowych, jako też we wyższych zakładach naukowych dla tych uczniów i uczennic, których uznano z powodu ich zdolności za odpowiednich do dalszego kształcenia.

8. Bezpłatność sądownictwa i pomocy prawnej. Sędziów wybieranych przez lud. Prawo odwołania w sprawach karnych. Wynagrodzenie niewiunie oskarżonych, uwięzionych i zasądzonych. Zniesienie kary śmierci.

9. Bezpłatność pomocy lekarskiej tudzież pomocy położniczej i lekarstw. Bezpłatność pogrzebów.

10. Stopniowo wzrastający podatek dochodowy i majątkowy, dla pokrycia publicznych wydatków, o ile je z podatków trzeba pokrywać. Obowiązek własnego oszacowania się. Zniesienie wszelkich podatków pośrednich, ceł i innych gospodarczo-politycznych środków, które poświęcają interesy ogółu interesom uprzywilejowanej mniejszości.

Dla ochrony klasy robotniczej stawiamy następujące żądania:

1. Skuteczne narodowe i międzynarodowe ustawodawstwo ochronne na następujących podstawach:
 - a) Ustanowienie normalnego dnia roboczego, wynoszącego najwyżej ośm godzin;
 - b) Zakaz pracy zarobkowej dla dzieci niżej lat czternastu;
 - c) Zakaz pracy nocnej, wyjąwszy takie gałęzie produkcyi, które wymagają pracy nocnej ze swej natury, z powodów technicznych lub z powodów dobra publicznego;
 - d) Nieprzerwany odpoczynek najmniej 36 godzinny w tygodniu dla każdego robotnika;
 - e) Zakaz wypłaty nie pieniędzmi.

2. Nadzór nad wszystkimi przemysłowemi zakładami, badanie i regulowanie warunków pracy w mieście i na wsi przez państwowy urząd pracy, przez powiatowe urzędy pracy i izby robotnicze. Gruntowna higiena w przemyśle.
 3. Równouprawnienie robotników rolnych i służących, z robotnikami przemysłowemi. Usunięcie ustaw o służbie.
 4. Zapewnienie prawa stowarzyszenia się.
 5. Objęcie całego ubezpieczenia robotników przez państwo, przy miarodajnem współdziałaniu robotników w zarządzie.
-

Programm

der

Sozialdemokratischen Partei Deutschlands

beschlossen auf dem Parteitag zu Erfurt 1891.

Die ökonomische Entwicklung der bürgerlichen Gesellschaft führt mit Naturnothwendigkeit zum Untergang des Kleinbetriebes, dessen Grundlage das Privateigenthum des Arbeiters an seinen Produktionsmitteln bildet. Sie trennt den Arbeiter von seinen Produktionsmitteln und verwandelt ihn in einen besitzlosen Proletarier, indeß die Produktionsmittel das Monopol einer verhältnismäßig kleinen Zahl von Kapitalisten und Großgrundbesitzern werden.

Hand in Hand mit dieser Monopolisirung der Produktionsmittel geht die Verdrängung der zersplitterten Kleinbetriebe durch kolossale Großbetriebe, geht die Entwicklung des Werkzeugs zur Maschine, geht ein riesenhaftes Wachsthum der Produktivität der menschlichen Arbeit. Aber alle Vortheile dieser Umwandlung werden von den Kapitalisten und Groß-

grundbesitzern monopolisirt. Für das Proletariat und die versinkenden Mittelschichten — Kleinbürger, Bauern, — bedeutet sie wachsende Zunahme der Unsicherheit ihrer Existenz, des Elends, des Drucks, der Knechtung, der Erniedrigung, der Ausbeutung.

Immer größer wird die Zahl der Proletarier, immer massenhafter die Armee der überschüssigen Arbeiter, immer schroffer der Gegensatz zwischen Ausbeutern und Ausgebeuteten, immer erbitterter der Klassenkampf zwischen Bourgeoisie und Proletariat, der die moderne Gesellschaft in zwei feindliche Heerlager trennt und das gemeinsame Merkmal aller Industrieländer ist.

Der Abgrund zwischen Besitzenden und Besitzlosen wird noch erweitert durch die im Wesen der kapitalistischen Produktionsweise begründeten Krisen, die immer umfangreicher und verheerender werden, die allgemeine Unsicherheit zum Normalzustand der Gesellschaft erheben und den Beweis liefern, daß die Produktivkräfte der heutigen Gesellschaft über den Kopf gewachsen sind, daß das Privateigenthum an Produktionsmitteln unvereinbar geworden ist mit deren zweckentsprechender Anwendung und voller Entwicklung.

Das Privateigenthum an Produktionsmitteln, welches ehemals das Mittel war, dem Produzenten das Eigenthum an seinem Produkt zu sichern, ist heute zum Mittel geworden, Bauern, Handwerker und Kleinhändler zu expropriiren und die Nichtar-

beiter — Kapitalisten, Großgrundbesitzer — in den Besitz des Produkts der Arbeiter zu setzen. Nur die Verwandlung des kapitalistischen Privateigenthums an Produktionsmitteln — Grund und Boden, Gruben und Bergwerke, Rohstoffe, Werkzeuge, Maschinen, Verkehrsmittel — in gesellschaftliches Eigenthum, und die Umwandlung der Waarenproduktion in sozialistische, für und durch die Gesellschaft betriebene Produktion kann es bewirken, daß der Großbetrieb und die stets wachsende Ertragsfähigkeit der gesellschaftlichen Arbeit für die bisher ausgebeuteten Klassen aus einer Quelle des Elends und der Unterdrückung zu einer Quelle der höchsten Wohlfahrt und allseitiger, harmonischer Vervollkommenung werde.

Diese gesellschaftliche Umwandlung bedeutend die Befreiung nicht bloß des Proletariats, sondern des gesamten Menschengeschlechts, das unter dem heutigen Zuständen leidet. Aber sie kann nur das Werk der Arbeiterklasse sein, weil alle anderen Klassen, trotz der Interessenstreitigkeiten unter sich, auf dem Boden des Privateigenthums an Produktionsmitteln stehen und die Erhaltung der Grundlagen der heutigen Gesellschaft zum gemeinsamen Ziel haben.

Der Kampf der Arbeiterklasse gegen die kapitalistische Ausbeutung ist nothwendiger Weise ein politischer Kampf. Die Arbeiterklasse kann ihre ökonomischen Kämpfe nicht führen und ihre ökonomische Organisation nicht entwickeln ohne politische Rechte. Sie kann den Uebergang der Produktionsmittel in

den Besitz der Gesamtheit nicht bewirken, ohne in den Besitz der politischen Macht gekommen zu sein.

Diesen Kampf der Arbeiterklasse zu einem bewußten und einheitlichen zu gestalten und ihm sein naturnothwendiges Ziel zu weisen — das ist die Aufgabe der sozialdemokratischen Partei.

Die Interessen der Arbeiterklasse sind in allen Ländern mit kapitalistischer Produktionsweise die gleichen. Mit der Ausdehnung des Weltverkehrs und der Produktion für den Weltmarkt wird die Lage der Arbeiter eines jeden Landes immer abhängiger von der Lage der Arbeiter in den andern Ländern. Die Befreiung der Arbeiterklasse ist also ein Werk, an dem die Arbeiter aller Kulturländer gleichmäßig theilhaben. In dieser Erkenntniß fühlt und erklärt die sozialdemokratische Partei Deutschlands sich eins mit den klassenbewußten Arbeitern aller übrigen Länder.

Die sozialdemokratische Partei Deutschlands kämpft also nicht für neue Klassenprivilegien und Vorrechte, sondern für die Abschaffung der Klassenherrschaft und der Klassen selbst und für gleiche Rechte und gleiche Pflichten Aller ohne Unterschied des Geschlechts und der Abstammung. Von diesen Anschauungen ausgehend bekämpft sie in der heutigen Gesellschaft nicht bloß die Ausbeutung und Unterdrückung der Lohnarbeiter, sondern jede Art der Ausbeutung und Unterdrückung, richtet sie sich gegen eine Klasse, eine Partei, ein Geschlecht oder eine Rasse.

Ausgehend von diesen Grundsätzen fordert die sozialdemokratische Partei Deutschlands zunächst:

1. Allgemeines gleiches direktes Wahl- und Stimmrecht mit geheimer Stimmentgabe aller über 20 Jahre alten Reichsangehörigen ohne Unterschied des Geschlechts für alle Wahlen und Abstimmungen. Proportional-Wahlssystem; und bis zu dessen Einführung gesetzliche Neueintheilung der Wahlkreise nach jeder Volkszählung. Zweijährige Gesetzgebungsperioden. Vornahme der Wahlen und Abstimmungen an einem gesetzlichen Ruhetage. Entschädigung für die gewählten Vertreter. Aufhebung jeder Beschränkung politischer Rechte außer im Falle der Entmündigung.
2. Direkte Gesetzgebung durch das Volk vermittelst des Vorschlags- und Verwerfungsrechts. Selbstbestimmung und Selbstverwaltung des Volks in Reich, Staat, Provinz, und Gemeinde. Wahl der Behörden durch das Volk, Verantwortlichkeit und Haftbarkeit derselben. Jährliche Steuerbewilligung.
3. Erziehung zur allgemeinen Wehrhaftigkeit. Volkswehr an Stelle der stehenden Heere. Entscheidung über Krieg und Frieden durch die Volksvertretung. Schlichtung aller internationalen Streitigkeiten auf friedlichem Wege.

4. Abschaffung aller Geseze, welche die freie Meinungsäußerung und das Recht der Vereinigung und Versammlung einschränken oder unterdrücken.
5. Abschaffung aller Geseze, welche die Frau in öffentlich- und privatrechtlicher Beziehung gegenüber dem Manne benachtheiligen.
6. Erklärung der Religion zur Privatsache. Abschaffung aller Aufwendungen aus öffentlichen Mitteln zu kirchlichen und religiösen Zwecken. Die kirchlichen und religiösen Gemeinschaften sind als private Vereinigungen zu betrachten, welche ihre Angelegenheiten vollkommen selbstständig ordnen.
7. Weltlichkeit der Schule. Obligatorischer Besuch der öffentlichen Volksschulen. Unentgeltlichkeit des Unterrichts, der Lehrmittel und der Verpflegung in den öffentlichen Volksschulen, sowie in den höheren Bildungsanstalten für diejenigen Schüler und Schülerinnen, die kraft ihrer Fähigkeiten zur weiteren Ausbildung geeignet erachtet werden.
8. Unentgeltlich der Rechtspflege und des Rechtsbeistandes. Rechtspredung durch vom Volk gewählte Richter. Berufung in Strafsachen. Entschädigung unschuldig Angeklagter, Verhafteter und Verurtheilter. Abschaffung der Todesstrafe.

9. Unentgeltlichkeit der ärztlichen Hilfeleistung einschließlich der Geburtshilfe und der Heilmittel. Unentgeltlichkeit der Todtenbestattung.
10. Stufenweis steigende Einkommen- und Vermögenssteuer zur Bestreitung aller öffentlichen Ausgaben, soweit diese durch Steuern zu decken sind. Selbsteinschätzungspflicht. Erbschaftsteuer, stufenweise steigend nach Umfang des Erbguts und nach dem Grade der Verwandtschaft. Abschaffung aller indirekten Steuern, Zölle und sonstigen wirthschaftspolitischen Maßnahmen, welche die Interessen der Allgemeinheit den Interessen einer bevorzugten Minderheit opfern.

Zum Schutze der Arbeiterklasse fordert die sozialdemokratische Partei Deutschlands zunächst :

1. Eine wirksame nationale und internationale Arbeiterschutzesetzgebung auf folgender Grundlage :
 - a) Festsetzung eines höchstens acht Stunden betragenden Normal-Arbeitstages.
 - b) Verbot der Erwerbsarbeit für Kinder unter vierzehn Jahren
 - c) Verbot der Nachtarbeit, außer für solche Industriezweige, die ihrer Natur nach aus technischen Gründen oder aus Gründen der öffentlichen Wohlfahrt Nachtarbeit erheischen.

- d) Eine ununterbrochene Ruhepause von mindestens 36 Stunden in jeder Woche für jeden Arbeiter.
 - e) Verbot des Trunksystems.
 - 2) Ueberwachung aller gewerblichen Betriebe, Erforschung und Regelung der Arbeitsverhältnisse in Stadt und Land durch ein Reichs-Arbeitsamt, Bezirks-Arbeitsämter und Arbeitskammern. Durchgreifende gewerbliche Hygiene.
 - 3) Rechtliche Gleichstellung der landwirthschaftlichen Arbeiter und Dienstboten mit den gewerblichen Arbeitern; Beseitigung der Gefindeordnungen.
 - 4) Sicherstellung des Koalitionsrechts.
 - 5) Uebernahme der gesamten Arbeiterversicherung durch das Reich mit maßgebender Mitwirkung der Arbeiter an der Verwaltung.
-

Ustawa organizacyjna.

Przynależność do Partyi.

§ 1. Jako należących do Partyi w prowincyi poznańskiej, uważa się wszystkich tych towarzyszy, dla których paragrafy 1 i 2 ustawy organizacyjnej socyaldemokratycznej Partyi z roku 1900 są miarodawczemi.

II Osoby zaufania.

§ 2. Przestrzeganie interesów partyjnych, w poszczególnych miejscowościach lub okręgach wyborczych, zależy od osób zaufania względnie miejscowych zarządów partyjnych, wybranych w myśl §§ 3 do 6 wyżej wymienionej organizacji.

Osoby zaufania i Zarządy towarzystw partyjnych, powinny niezwłocznie o swoim wyborze z podaniem dokładnego adresu, donieść sekretaryatowi partyjnemu.

III. Zjazd partyjny.

§ 3. Co dwa lata odbywa się Zjazd partyjny, który zwołuje komisya agitacyjna.

W razie, gdy się okaże potrzeba zwołania nadzwyczajnego Zjazdu, to takowy również winna Komisya agitacyjna zwołać.

§ 4. Na zjazd ten wysyłają poszczególne okręgi wyborcze od 1 do 10 delegatów. Sposób wyboru delegatów pozostawia się miejscowym organizacyom partyjnym.

W obradach Zjazdu biorą udział wszyscy członkowie komisji agitacyjnej. Jednak w sprawach wchodzących w zakres ich działalności, mają tylko głos doradczy.

§. 5. Zjazd ma następujące zadania:

1. Przyjmowanie sprawozdań z czynności komisji agitacyjnej i okręgowych osób zaufania, względnie zarządów.
2. Rozstrzyganie zażaleń przeciw komisji agitacyjnej.
3. Wybór komisji agitacyjnej.
4. Powzięcie uchwały, organizacyi partyjnej w prowincyi poznańskiej i wszystkich kwestyi wchodzących w życie partyjne tej prowincyi, w miarę ustanowień obowiązujących całą partją socyalnodemokratyczną.
5. Powzięcie uchwały o nadesłanych wnioskach.

§ 6. Zjazd ustanawia sobie porządek obrad, przed rozpoczęciem porządku dziennego.

§ 7. Zwołanie Zjazdu, powinno być ogłoszone najpóźniej na 8 tygodni przed terminem

Zjazdu, w prasie partyjnej, przeznaczonej dla prowincyi poznańskiej, z podaniem tymczasowego porządku dziennego i to jednocześnie we wszystkich pismach.

Wnioski wysyłają towarzysze do komisji agitacyjnej, która winna takowe ogłosić najpóźniej 14 dni przed zjazdem.

§ 8. Miejsce i czas każdego Zjazdu oznacza komisja agitacyjna

IV. Komisja agitacyjna.

§ 9. Zadaniem komisji agitacyjnej jest prowadzenie kontroli nad działalnością partyi, w prowincyi poznańskiej, nie naruszając praw zarządu partyjnego.

Szczególniej powinna się ona starać, o rozszerzanie i wzmacnianie partyi socjalnodemokratycznej w prowincyi poznańskiej, służyć miejscowym organizacyom partyjnym radą i czynem, przez odbywanie wykładów itd., by osiągnąć ogólny rozwój tychże pod względem kwestyi i spraw politycznych. Sprawę ze swych czynności, zdaje komisja agitacyjna, przed Zjazdem prowincyi poznańskiej.

§ 10. Komisja agitacyjna składa się z trzech członków, którzy mają swoją siedzibę w Poznaniu i są wybrani przez zjazd.

Należy wybrać jednego towarzysza polaka, drugiego niemca i trzeciego umiającego mówić po polsku i po niemiecku.

§ 11. Komisya agitacyjna rozporządza posiadającymi środkami według własnego uznania, pod kontrolą trzech rewizorów.

§ 12. Na pokrycie kosztów agitacyjnych, przysyłają poszczególne okręgi wyborcze 20 procent swych dochodów składkowych, do komisji agitacyjnej.

V. Komisya obwodowa.

§ 13. Dla zawładnięcia agitacją, jest prowincya podzielona na trzy następujące obwody:

By d g o s z c z

z okręgami wyborczymi Czarnkowsko-Chodziezkim, Wyrzycko-Szubińskim, Bydgoskim, Inowrocławskim, Gnieźnieńsko-Wągrowieckim.

P o z n a ń

z okręgami wyborczymi: Poznań miasto z wschodnim i zachodnim, Szamotulsko - Obornickim, Międzyrzecko-Babimojskim, Bukowsko-Kościąńskim, Śremsko-Średzkim, Wrześńsko-Pleszewskim.

R a w i c z

z okręgami wyborczymi: Gostyńsko-Rawickim, Wschowsko-Leszyńskim, Krotoszyńskim, Odolanowsko-Ostrzeszewskim.

§ 14. Komisya obwodowa składa się z trzech członków, których we właściwy sposób ustanawiają towarzysze poszczególnych okręgów obwodowych.

§ 15. Komisye obwodowe, są obowiązane pod każdym względem wspierać komisję agitacyjną i wspólnie z tą, zawładnąć agitacją.

Organisationsstatut

für die Provinz Posen.

I. Zugehörigkeit zur Partei in der Provinz Posen.

§ 1. Für die Zugehörigkeit der Genossen zur Partei sind die §§ 1 und 2 der Organisation der sozialdemokratischen Partei Deutschlands vom Jahre 1900 massgebend.

II. Vertrauens-Personen.

§ 2. Die Wahrnehmung der Parteiinteressen in den einzelnen Orten oder Reichstagswahlkreisen liegt den nach §§ 3 bis 6 der oben genannten Organisation gewählten Vertrauenspersonen, bzw. den Vorständen der örtlichen Parteivereine ob.

Die Vertrauenspersonen und die Vereinsvorstände haben ihre Wahl mit Angabe ihrer genauen Adresse sofort dem Parteisekretariat anzuzeigen.

III. Parteitag.

§ 3. Alle zwei Jahre findet ein Parteitag

für die Provinz Posen statt, der von der Agitationskommission einzuberufen ist.

Macht sich die Einberufung eines ausserordentlichen Parteitages nothwendig, so ist derselbe von der Agitationskommission einzuberufen.

§ 4. Zu demselben entsenden die einzelnen Reichstagswahlkreise der Provinz Posen einen bis zehn Vertreter. Die Art ihrer Wahl bleibt den örtlichen Parteiorganisationen überlassen.

Die Agitationskommission hat vollzählig an dem Parteitag theilzunehmen, doch hat dieselbe bei allen auf ihre geschäftliche Thätigkeit beziehende Angelegenheiten nur berathende Stimme:

§ 5. Dem Parteitage liegen folgende Aufgaben ob:

1. Die Entgegennahme der Berichte über die Geschäftsthätigkeit der Agitationskommission und der Kreisvertrauenspersonen bzw. der Vereinsvorstände;
2. Die Entscheidung über Beschwerden gegen die Agitations-Kommission;
3. Die Wahl der Agitationskommission;
4. Die Beschlussfassung über die Organisation der Partei in der Provinz Posen und alle das Parteileben in dieser Provinz berührenden Fragen, nach Massgabe der

für die Gesamtpartei geltenden Bestimmungen;

5. Die Beschlussfassung über die eingegangenen Anträge;

§ 6. die Geschäftsordnung für den Parteitag giebt sich derselbe vor Eintritt in die Tagesordnung selbst.

§ 7. Die Einberufung des Parteitages muss spätestens acht Wochen vor dem Termin der Abhaltung desselben durch die für die Provinz Posen massgebenden Parteiblätter mit Angabe der vorläufigen Tagesordnung und zwar in allen Blättern gleichzeitig erfolgen.

Anträge der Parteigenossen sind bei der Agitationskommission einzureichen, und von dieser spätestens vierzehn Tage vor Abhaltung des Parteitages bekannt zu geben.

§ 8. Die Agitationskommission bestimmt den Ort und die Zeit der jedesmaligen Tagung des Parteitages.

IV. Agitationskommission.

§ 9. Die Agitationskommission führt die Kontrolle über die Parteithätigkeit in der Provinz Posen unbeschadet der Rechte des Parteivorstandes.

Sie hat insbesondere für die Ausbreitung und Kräftigung der Sozialdemokratie in der Provinz Posen zu wirken, sowie den örtlichen

Parteiorganisationen mit Rath und That, durch Abhaltung von Vorträgen u. s. w. zur Seite zu stehen, und ein gemeinsames Vorgehen derselben in allen politischen Fragen und Angelegenheiten zu erzielen.

Ueber ihre Thätigkeit hat die Agitationskommission dem Parteitag für die Provinz Posen Bericht zu erstatten.

§ 10. Die Agitationskommission besteht aus drei Mitgliedern, welche in Posen ihren Sitz haben und vom Parteitag gewählt werden.

Es werden dabei in Aussicht genommen; ein polnischer Genosse, ein deutscher und ein dritter, der beider Sprachen mächtig ist.

§ 11 Die Agitationskommission verfügt über die vorhandenen Mittel nach eigenem Ermessen unter der Kontrolle dreier Revisoren.

§ 12. Zur Deckung der Agitationskosten werden der Agitationskommission von den einzelnen Wahlkreisorganisationen zwanzig Procent der Einnahmen aus den Mitglieder-Beiträgen überwiesen.

V. Bezirkskommission.

§ 13. Zur Bewältigung der Agitation ist die Provinz in drei Bezirke geheilt und zwar:

B r o m b e r g mit

Czarnikau-Kolmar-Filehne, Wirsitz-Schubin, Bromberg, Inowrazlaw, Gnesen-Wongrowitz.

P o s e n mit

Posen Stadt Ost und West, Samter-
Obornik, Meseritz-Bomst, Buk-Kos-
ten, Schrimm-Schroda, Wreschen-
Pleschen.

R a w i t s c h mit

Gostyn-Rawitsch, Fraustadt-Lissa,
Krotoschin, Adelnau-Schildberg.

§ 14. Die Bezirkskommission besteht aus
3 Mitgliedern, diese werden an den Vororten
der Bezirke von den Genossen in geeigneter
Weise bestimmt.

§ 15. Die Bezirkskommissionen haben die
Agitationskommission in jeder Weise zu unter-
stützen und gemeinsam mit dieser die Agitation
zu bewältigen.

Ustawa organizacyjna Partyi Socyaldemokratycznej

uchwalona na Zjeździe w Moguncyi r. 1900.

§ 1. Do Partyi Socyaldemokratycznej może należeć każdy, kto uznaje zasady jej programu i stale popiera Partję materalnie.

§ 2. Człowiek, który działa na szkodę Partyi, który popełnił czyn hańbiący, do Partyi należeć nie może.

O dalszem jego należeniu do Partyi rozstrzyga sąd rozjemczy, zwołany przez Zarząd partyjny.

Na sąd ten, mianują jedną połowę ławników ci którzy stawili wniosek o wykluczenie, drugą zaś połowę mianuje ten, do którego ów wniosek się odnosi.

Przeciw wyrokowi sądu rozjemczego, można założyć apelację do Komisji kontrolującej lub do Zjazdu.

W razie śmierci, wystąpienia lub wykluczenia z Partyi, traci się wszelkie prawo zdobyte w tej Partyi w czasie członkowstwa.

O s o b y z a u f a n i a .

§ 3. Dla przestrzegania interesów partyjnych, wybierają towarzysze w każdej miejscowości lub okręgu wyborczym, na zebraniach w tym celu zwołanych, jedną lub więcej osób zaufania.

Sposób wyboru osób zaufania, pozostawia się towarzyszom miejscowym.

§ 4. Wybory osób zaufania odbywają się po każdym Zjeździe partyjnym.

Osoby zaufania, donoszą natychmiast Zarządowi partyjnemu, o swoim wyborze i podają dokładny swój adres.

§ 5. W razie wystąpienia z jakichkolwiek powodów jednej z osób zaufania, należy niezwłocznie przystąpić do wyboru następcy, któryby się z Zarządem partyjnym nadal porozumiewał.

§ 6. Wszędzie, gdzie z powodów prawnych, powyższe przepisy nie mogą być zastosowane powinni się towarzysze urządzać podług miejscowego zwyczaju.

Z j a z d p a r t y j n y.

§ 7. Zjazd odbywa się co rok, który zwołuje Zarząd partyjny.

Jeżeli na Zjeździe nie uchwalono miejsca na Zjazd następny, to Zarząd partyjny w porozumieniu z komisją kontrolującą i frakcją parlamentarną o tem decydują.

§ 8. Wezwanie na Zjazd z podaniem tymczasowego porządku dziennego musi być ogłoszone co najmniej cztery tygodnie przed Zjazdem i trzy razy w pewnych po sobie odstępach wydrukowane w głównym organie partyjnym.

Każdy towarzysz partyjny ma prawo przysłać do Zarządu wnioski na Zjazd, które ten najpóźniej na dziesięć dni przed rozpoczęciem obrad, ogłasza w głównym organie partyjnym

§ 9. Zjazd jest najwyższą instancją partyjną

W obradach Zjazdu biorą udział:

1. Delegaci okręgów wyborczych (z tem jednak ograniczeniem, że każdy okręg wyborczy może wysłać najwięcej trzech delegatów).

Jeżeli między wybranymi zastępcami da-

nych okręgów wyborczych nie ma kobiet, to mogą one na osobnych zebraniach kobiecych, być na Zjazd wybierane.

2. Członkowie frakcyi parlamentarnej.
3. Członkowie Zarządu partyjnego i Komisji kontrolującej.

Członkowie frakcyi parlamentarnej mają we wszystkich kwestyach parlamentarnych, a członkowie Zarządu we wszystkich kwestyach dotyczących spraw partyjnych tylko głos do-
rad.

Zjazd bada legitymacye delegatów, wybiera biuro i ustanawia porządek obrad.

Uchwały Zjazdu przyjmuje się większością głosów.

§ 10. Do Zjazdu należy :

1. wysłuchanie sprawozdań z działalności Zarządu, Komisji kontrolującej i posłów parlamentu z ich czynności parlamentarnej ;
2. oznaczenie miejsca, w którem Zarząd ma mieć swoją siedzibę ;
3. wybór Zarządu i Komisji kontrolującej ;
4. powzięcie uchwał o ustawie organizacyjnej, jako też uchwał we wszystkich sprawach dotyczących Partyi ;
5. powzięcie uchwał nad wnioskami.

§ 11. Zwolnienie Zjazdu nadzwyczajnego może nastąpić :

1. za jednozgodną uchwałą Zarządu partyjnego ;
2. na wniosek większości frakcyi parlamentarnej ;
3. na wniosek co najmniej 15-stu okręgów wyborczych ;
4. za jednozgodną uchwałą Komisji kontrolującej.

W razie gdyby Zarząd partyjny, na sta-
wiony wniosek, wahał się zwołania Zjazdu :

nadzwyczajnego, to frakcyja parlamentarna winna takowy zwołać.

Na zebranie Zjazdu nadzwyczajnego, oznacza się miejscowość pod względem geograficznym najkorzystniej położoną.

§ 12. Wezwanie na Zjazd nadzwyczajny z podaniem porządku dziennego, musi najpóźniej dwa tygodnie przed terminem Zjazdu być ogłoszone w głównym organie partyjnym i to w trzech po sobie następujących numerach.

Wnioski zaś na Zjazd powinny najpóźniej pięć dni przed Zjazdem być ogłoszone w głównym organie partyjnym.

Wreszcie przysługują dla Zjazdu nadzwyczajnego te same przepisy co i dla Zjazdu zwyczajnego (§§ 8—10).

Z a r z ą d P a r t y j n y.

§ 13. Zarząd składa się z siedmiu członków, i to dwóch przewodniczących, dwóch sekretarzy i jednego kasyera, którzy się wzajemnie dopełniają i dwóch ławników.

Przewodniczących, sekretarzy i kasyera wybiera Zjazd przez tajne głosowanie absolutną większością głosów. Zaś dwóch ławników mianuje Komisya kontrolująca.

Po wyborze, winien Zarząd swoje nazwiska ogłosić w głównym organie partyjnym.

Zarząd rozporządza podług własnego uznania funduszami Partyi.

Zarząd jak również i Komisya kontrolująca, nie może żadnym sposobem prawnie zobowiązać ani towarzyszy pojedynczych, ani całej Partyi.

Tak samo żadnemu towarzyszowi partyjnemu nie przysługuje prawna skarga tak przeciw Zarządowi, Komisyi kontrolującej jak i przeciw jej członkom.

Bez wyraźnej uchwały Zjazdu, żaden towarzysz partyjny nie ma prawa mieszać się do interesów Zarządu partyjnego, Komisji kontrolującej lub Partii. Nie wolno mu robić odpisów ani wyciągów z ksiąg lub innych papierów dotyczących interesów partyjnych, ani też żądać wykazu o stanie majątkowym Partii.

Wtem nie wyklucza się prawa delegatów, gdzie w czasie obrad Zjazdu wolno im zajrzeć do ksiąg i papierów dotyczących spraw partyjnych.

§ 14. Członkowie Zarządu partyjnego, mają prawo żądać wynagrodzenia za swoją czynność. Wysokość wynagrodzenia ustanawia Zjazd.

§ 15. Zarząd partyjny załatwia sprawy Partii i kontroluje prasę partyjną.

§ 16. Jeżeli członek Zarządu z jakiegokolwiek powodu ustąpi, to Komisja kontrolująca powinna wybrać na jego miejsce zastępcę.

K o m i s y a k o n t r o l u j ą c a.

§ 17. Zjazd wybiera Komisję kontrolującą, z dziećmi członków, która kontroluje czynności Zarządu i do której też należy wnosić wszelkie zażalenia na Zarząd partyjny.

Wybór kontrolerów następuje zwyczajną większością głosów. Przy równej liczbie głosów rozstrzyga los.

Dla prowadzenia swoich spraw, wybiera Komisja kontrolująca ze swego grona jednego przewodniczącego który oznacza czas i miejsce do posiedzeń, jeżeli to nie zostało przez Komisję kontrolującą uchwalone.

Kontrola powinna się odbywać co najmniej raz na kwartał.

Wszystkie listy i zażalenia do Komisji kontrolującej, winny być wysłane pod adres przewodniczącego tejże Komisji, który jest ogłoszony w głównym organie partyjnym

Na wniosek Komisji kontrolującej lub Zarządu partyjnego, odbywają się wspólne posiedzenia.

Główny organ partyjny.

§ 18. Głównym organem Partii jest „Vorwärts“, w którym wszystkie oficjalne wiadomości winny być na naczelnym miejscu ogłaszane.

Do zarządzania redakcją i przestrzegania zasad i taktyki głównego organu partyjnego, wybierają towarzysze Berlina i okolicy, komisję prasową do której najwyżej dwóch z każdego czynnego okręgu wyborczego należeć może

Komisja prasowa w porozumieniu z Zarządem partyjnym, rostrzyga wszystkie kwestye dotyczące głównego organu partyjnego, a szczególnie w przyjmowaniu i odprawianiu persyonału redakcyjnego i ekspedycyjnego.

W razie nieporozumień między Zarządem a Komisją prasową, rostrzyga Komisja kontrolująca, Zarząd partyjny i komisja prasowa, w ten sposób, że każdy z tych organów ma tylko jeden głos.

Zmiany ustawy organizacyjnej.

§ 19. Wszelkie zmiany w ustawie mogą być przeprowadzone na Zjazdach partyjnych i to absolutną większością głosów, jeśli poprzednio zostały ogłoszone jako wnioski na Zjazd w myśl §§ 8—12 niniejszej ustawy.

Wnioski nagłe co do zmiany ustawy są dozwolone, jeśli co najmniej $\frac{3}{4}$ obecnych na Zjeździe delegatów się zatem oświadcza.

Organisationsstatut

der

Sozialdemokratischen Partei

beschlossen auf dem Parteitage zu Mainz 1900.

§ 1. Zur Partei gehörig wird jede Person betrachtet, die sich zu den Grundsätzen des Parteiprogramms bekennt und die Partei dauernd durch Geldmittel unterstützt.

§ 2. Zur Partei kann nicht gehören, wer sich eines groben Verstoßes gegen die Grundsätze des Parteiprogramms oder wer sich einer ehrlosen Handlung schuldig gemacht hat.

Ueber die fernere Zugehörigkeit zur Partei entscheidet ein Schiedsgericht, das der Partei-Vorstand beruft. Die Hälfte der Beisitzer wird von Denjenigen bezeichnet, welche den Ausschluß beantragen, die andere Hälfte von dem der durch diesen Antrag Betroffenen. Den Vorsitzenden bezeichnet der Partei-Vorstand.

Gegen die Entscheidung des Schiedsgerichts steht den Betroffenen die Berufung an die Kontroll-Kommission und den Parteitag zu.

Mit dem Tode, dem Austritt oder der Ausschließung aus der Partei verliert der frühere Parteigenosse jedes Recht,

daß er etwa gegen die Partei, gegen den Partei-Vorstand, gegen die Kontroll-Kommission oder gegen einzelne Parteigenossen aus seiner Parteimitgliedschaft erworben hat.

Vertrauenspersonen.

§ 3. Zur Wahrnehmung der Parteiinteressen wählen die Parteigenossen in den einzelnen Orten oder Reichstagswahlkreisen in zu diesem Zwecke berufenen Vereins- oder Partei-Versammlungen eine oder mehrere Vertrauenspersonen. Die Art der Wahl dieser Vertrauenspersonen ist Sache der in den einzelnen Orten oder Kreisen wohnenden Genossen.

§ 4. Die Wahl der Vertrauenspersonen erfolgt alljährlich und zwar im Anschluß an den vorausgegangenen Parteitag.

Die Vertrauenspersonen haben ihre Wahl mit Angabe ihrer genauen Adresse sofort dem Partei-Vorstande mitzutheilen.

§ 5. Tritt eine Vertrauensperson zurück oder tritt sonstwie eine Vakanz ein, so haben die Parteigenossen sofort eine Neuwahl vorzunehmen und ist das Resultat derselben entsprechend § 4 Abs. 2 dem Partei-Vorstande mitzutheilen.

§ 6. Da, wo aus gesetzlichen Gründen die in den vorstehenden Paragraphen gegebenen Vorschriften unausführbar sind, haben die Parteigenossen den örtlichen Verhältnissen entsprechende Einrichtungen zu treffen.

Parteitag.

§ 7. Alljährlich findet ein Parteitag statt, der von dem Partei-Vorstande einzuberufen ist.

Hat der vorhergehende Parteitag über den Ort, an welchem der nächste Parteitag stattfinden soll, keine Bestimmung getroffen, so hat der Parteivorstand mit der Kontroll-Kommission und der Reichstagsfraktion hierüber sich zu verständigen.

§ 8. Die Einberufung des Parteitages muß spätestens vier Wochen vor dem Termin der Abhaltung desselben durch das Zentralorgan der Partei mit Angabe der provisorischen Tagesordnung erfolgen. Die Einladung zur Beschickung des Parteitages ist mindestens drei Mal in angemessenen Zwischenräumen zu wiederholen.

Anträge der Parteigenossen für die Tagesordnung des Parteitages sind bei dem Partei-Vorstand einzureichen, der dieselben spätestens 10 Tage vor der Abhaltung des Parteitages durch das Zentralorgan der Partei bekannt zu geben hat.

§ 9. Der Parteitag bildet die oberste Vertretung der Partei.

Zur Theilnahme an demselben sind berechtigt:

1. die Delegirten der Partei aus den einzelnen Wahlkreisen, mit der Einschränkung, daß in der Regel kein Wahlkreis durch mehr als drei Personen vertreten sein darf.

Insofern nicht unter den gewählten Vertretern des Wahlkreises Frauen sich befinden, können weibliche Vertreter in besonderen Frauenversammlungen gewählt werden.

2. die Mitglieder der Reichstagsfraktion.
3. die Mitglieder des Partei-Vorstandes und der Kontroll-Kommission.

Die Mitglieder der Reichstagsfraktion haben in allen die parlamentarische und die Mitglieder des Partei-Vorstandes in allen die geschäftliche Leitung der Partei betreffenden Fragen nur beratende Stimme.

Der Parteitag prüft die Legitimation seiner Theilnehmer, wählt seine Leitung und bestimmt seine Geschäftsordnung selbst.

Zur Gültigkeit der Beschlüsse des Parteitages ist eine Beschlußfassung durch die Mehrheit der Anwesenden ausreichend.

§ 10. Zu den Aufgaben des Parteitages gehören:

1. Entgegennahme der Berichte über die Geschäftsthä-

tigkeit des Partei-Vorstandes und der Kontroll-Kommission sowie über die parlamentarische Thätigkeit der Reichstags-Abgeordneten.

2. Die Bestimmung des Orts, an welchem der Partei-Vorstand seinen Sitz zu nehmen hat.
3. Die Wahl des Partei-Vorstandes und der Kontroll-Kommission.
4. Die Beschlußfassung über die Parteiorganisation und alle das Parteileben berührenden Fragen.
5. Die Beschlußfassung über die eingegangenen Anträge.

§ 11. Ein außerordentlicher Parteitag kann einberufen werden :

1. auf einstimmigen Beschluß des Partei-Vorstandes ;
2. auf Antrag der Mehrheit der Reichstagsfraktion ;
3. auf Antrag von mindestens 15 Wahlkreisen ;
4. auf einstimmigen Beschluß der Kontroll-Kommission .

Falls der Partei-Vorstand sich weigert, einem gestellten Antrag auf Einberufung eines außerordentlichen Parteitages stattzugeben, so ist derselbe durch die Reichstagsfraktion einzuberufen. Als Versammlungsort eines außerordentlichen Parteitages ist ein geographisch möglichst günstig gelegener Ort zu bestimmen.

§ 12. Die Einberufung des außerordentlichen Parteitages muß spätestens 14 Tage vor dem Termin der Abhaltung desselben durch das Zentralorgan der Partei in wenigstens drei aufeinanderfolgenden Nummern mit Angabe der Tagesordnung erfolgen.

Anträge der Parteigenossen sind spätestens 5 Tage vor der Abhaltung des Parteitages im Zentralorgan zu veröffentlichen.

Im Uebrigen gelten für die außerordentlichen Parteitage dieselben Bestimmungen wie für die ordentlichen Parteitage (§§ 8—10).

Partei-Vorstand.

§ 13. Der Partei-Vorstand besteht aus 7 Personen, und zwar aus 2 Vorsitzenden, 2 Schriftführern, 1 Kassirer, die berechtigt sind, sich gegenseitig zu vertreten, sowie 2 Beisitzern.

Die Wahl der Vorsitzenden, Schriftführer und des Kassirers erfolgt durch den Parteitag mittelst Stimmzettel in einem Wahlgange und nach absoluter Mehrheit. Hat ein Kandidat die absolute Mehrheit der abgegebenen Stimmen nicht erhalten, so findet eine Stichwahl zwischen den beiden Kandidaten statt, auf welche die meisten Stimmen gefallen sind. Bei Stimmengleichheit entscheidet das Loos.

Die Wahl der zwei Beisitzer erfolgt durch die Kontroll-Kommission.

Nach erfolgter Wahl hat der Partei-Vorstand seine Konstituierung vorzunehmen und dieselbe im Zentralorgan der Partei bekannt zu machen.

Der Partei-Vorstand verfügt nach eigenem Ermessen über die vorhandenen Gelder.

Der Partei-Vorstand oder die Kontroll-Kommission können durch keinerlei Rechtsgeschäfte die einzelnen Parteigenossen oder die Partei verbindlich machen. Auch erwirbt kein Parteigenosse oder ein Anderer durch Verträge mit dem Partei-Vorstand oder Kontroll-Kommission ein klagbares Recht gegen diese oder ihre Mitglieder.

Kein Parteigenosse hat ohne ausdrücklichen Beschluß des Parteitages ein klagbares Recht, die Geschäftsbücher oder Papiere des Partei-Vorstandes, der Kontroll-Kommission oder der Partei einzusehen oder sich aus ihnen Abschriften oder Auszüge anzufertigen oder eine Auskunft oder Uebersicht über den Stand des Parteivermögens zu verlangen.

Hierdurch wird das Recht der Delegirten, während der Tagung des Parteitages Einsicht in die Bücher zu nehmen, nicht berührt.

§ 14. Die Mitglieder des Partei-Vorstandes können für ihre Thätigkeit eine Besoldung beziehen. Die Höhe derselben wird durch den Parteitag festgesetzt.

§ 15. Der Partei-Vorstand besorgt die Parteigeschäfte und kontrolliert die prinzipielle Haltung der Parteiorgane.

§ 16. Scheidet ein Mitglied des Partei-Vorstandes aus, so ist die Vakanz durch eine von der Kontroll-Kommission vorzunehmenden Neuwahl zu ergänzen.

K o n t r o l l - K o m m i s s i o n .

§ 17. Zur Kontrollirung des Partei-Vorstandes, sowie als Berufungsinstanz über Beschwerden gegen den Partei-Vorstand, wählt der Parteitag eine Kontroll-Kommission von neun Mitgliedern.

Die Wahl der Kontrolleure erfolgt nach einfacher Mehrheit. Bei gleicher Stimmenzahl entscheidet das Loos. Zur Leitung ihrer Geschäfte wählt sich die Kontroll-Kommission einen Vorsitzenden, der Ort und Zeit der Sitzungen bestimmt, soweit die Kontroll-Kommission nicht darüber beschließt.

Die Kontrolle muß mindestens vierteljährlich einmal stattfinden.

Alle Einsendungen für die Kontroll-Kommission sind an den Vorsitzenden derselben zu richten, der seine Adresse im Zentralorgan der Partei mitzutheilen hat.

Auf Antrag der Kontroll-Kommission oder des Partei-Vorstandes finden gemeinsame Sitzungen statt.

Z e n t r a l o r g a n d e r P a r t e i .

§ 18. Zentralorgan der Partei ist der „V o r w ä r t s“ Berliner Volksblatt“.

Die offiziellen Bekanntmachungen sind an hervorragender Stelle des redaktionellen Theils zu veröffentlichen.

Zur Kontrolle der prinzipiellen und taktischen Haltung des Zentralorgans, sowie der Verwaltung desselben wählen die Parteigenossen Berlins und der Vororte eine Preßkommission, die aus höchstens zwei Mitgliedern für jeden theiligten Reichstagswahlkreis bestehen darf.

§ 18 Die Preßkommission entscheidet in Gemeinschaft mit dem Partei-Vorstande über alle Angelegenheiten des Zentralorgans, insbesondere über Anstellungen und Entlassungen im Personal der Redaktion und Expedition. Bei etwaigen Meinungsverschiedenheiten zwischen dem Partei-Vorstand und der Preßkommission entscheidet die Kontroll-Kommission, der Partei-Vorstand und die Preßkommission in der Art zu gleichen Rechten, daß jedes dieser drei Organe je eine Stimme hat.

Abänderung der Organisation.

§ 19. Aenderungen an der Organisation der Partei können nur durch einen Parteitag vorgenommen werden, doch muß die absolute Mehrheit der anwesenden Vertreter sich dafür erklären.

Anträge auf Abänderung der Organisation können nur berathen werden, wenn sie innerhalb der Fristen, welche die §§ 8 und 12 vorschreiben, zur öffentlichen Kenntniß der Parteigenossen gelangten.

Eine Abweichung von der letzteren Bestimmung ist nur dann zulässig, wenn mindestens $\frac{3}{4}$ der anwesenden Vertreter auf einem Parteitag sich für die Abweichung entscheiden.

Januar	Styczeń	Juli	Lipiec
Februar	Luty	August	Sierpień
März	Marzec	September	Wrzesień
April	Kwiecień	Oktober	Październik
Mai	Maj	November	Listopad
Juni	Czerwiec	Dezember	Grudzień

Januar	Styczeń	Juli	Lipiec
Februar	Luty	August	Sierpień
März	Marzec	September	Wrzesień
April	Kwiecień	Oktober	Październik
Mai	Maj	November	Listopad
Juni	Czerwiec	Dezember	Grudzień

Januar	Styczeń	Juli	Lipiec
Februar	Luty	August	Sierpień
März	Marzec	September	Wrzesień
April	Kwiecień	Oktober	Październik
Mai	Maj	November	Listopad
Juni	Czerwiec	Dezember	Grudzień

435
Biblioteka Śląska w Katowicach

Id: 0030000516441

I 293196